

Plenum

Torsdag 11.12.2025 kl. 16.00—17.03

2.5. Muntlig fråga om distansarbetets framtid inom statsförvaltningen (Hanna Räsänen cent)

Muntligt spörsmål MFT 204/2025 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Paula Risikko: Sedan går vi vidare till centerns fråga. — Ledamot Räsänen, Hanna.

Debatt

16.37 **Hanna Räsänen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Täytyy kyllä todeta, että tässä maassa on kaikkien aikojen keskittäjähallitus. Palvelut keskitetään, ja totta kai kun palvelut keskittyvät, niin ihmiset joutuvat sitten muuttamaan palveluiden perässä kasvukeskiksiin.

Tiedätekö, että myös etätyön vaikeuttaminen on keskittämistä? Mahdollisuus etätyöhön on tätä päivää, ja ennen kaikkea mahdollisuus etätyöhön on tulevaisuutta. Ennen kaikkea valtiovarainministeri Purrahan on julkisestikin tyrmännyt etätyön, ja ehkä syy onkin siksi, että se vaikeuttaisi keskittämisaikeita. Toki on totta, että ihan jokaiseen työtehtävään etätyö ei istu, mutta todella moneen se kyllä käy. Keskustan mielestä etätyötä tulisi laajentaa ennen kaikkea valtionhallinnon tehtäviin, eikä supistaa sitä niin kuin hallitus tekee. Se antaisi esimerkiksi asiantuntijoille vapauden valita asuinpaikka. Ja eikös tämä, hyvä hallitus, ole vapaa maa? Kysynkin pääministeriltä: mitä ihmettä teillä on etätyötä vastaan?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo.

16.38 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eihän meillä ole mitään etätyötä vastaan, mutta sehän on täysin työpaikasta ja työtehtävästä kiinni, mihin se sopii ja mihin ei. Mielestäni on aivan kohtuullista työnantajalta ja myös valtiotyönantajalta edellyttää jotakin määriä, kuinka paljon pitää olla paikalla omalla työpaikalla. Minusta se on maalaisjärjen mukaista. Et sinä voi olla pelkästään etätöissä, tai on varmasti sellaisiakin tehtäviä, mutta valtionhallinnossa, jota itsekin aika laajalla kokemuksella olen katsonut, kyllä valtaosa työtehtävistä on sellaisia, että minusta se vaatii myös läsnäoloa.

En oikein ymmärrä, mikä tässä on ongelma. Valtiotyönantaja siinä kuin muutkin työnantajat määrittelee sen, kuinka paljon kussakin työtehtävässä voi olla etänä ja kuinka paljon pitää olla läsnä. Esimerkiksi tässä kun yhden valtion laitoksen osalta nousi kohu siitä, että edellytettiin ja ajateltiin, että olisi yhtenä päivänä viikossa, [Oikealta: Huhhuh!] niin kyllä minä olen aivan samaa mieltä. Minusta on täysi oikeus työnantajalla määritellä esi-

Punkt i protokollet PR 126/2025 rd

merkiksi tällainen. [Puhemies koputtaa] En ymmärrä tätä, että me olisimme etätyövastaisia. [Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: No niin, pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä aiheesta lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Räsänen, Hanna, jatkaa.

16.39 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Asia on myös niin, että monesti on perheitä, joissa toisella puolisoilla on semmoinen työ, mitä täytyy tehdä läsnä, mutta sitten sen toisen puolison työ voisi olla etänä. Tämä on todella tärkeää myös koko Suomen ja meidän aluekehityksen kannalta. Suomi eriytyy todella pelottavaa vauhtia. Me jakaannumme kahtia tai kolmia, ja keskikokoiset tai pienemmät kunnat ovat erityisissä vaikeuksissa nyt, koska tämä valtionosuusuudistus, mikä oli teidän hallitusohjelmassa, kaatui. Hallitus itse kaatoi sen uudistuksen. Tästä johtuu taas se, että kunnat eivät kohta pysty tuottamaan niitä peruspalveluita, mitä niille kuuluu, sivistystä ja koulutusta ja kaikkia niitä arjessa näkyviä asioita, ja tämä entisestään eriyttää Suomea. Pääministeri hyvä, ihmiset ansaitsevat vastauksia. Miksi te jaatte Suomen kahtia? [Oikealta: Mitä? — Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo.

16.40 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä en nyt ymmärrä tätä kysymyksenasettelua yhtään. Kysymys on siitä, että on työpaikkoja, ja sitten on työtehtäviä, ja jokainen työtehtävä katsotaan, miten se tulee mahdollisimman hyvin ja laadukkaasti hoidettua. Joissakin tehtävissä voi olla hyvin perusteltua tai jollekin henkilölle voi sopia, että sitä tehdään paljonkin etänä, ja toiset ovat sellaista, mikä vaatii läsnäoloa. Ei tällä ole mitään tekemistä maan kahtia jakamisen kanssa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri näin!] Tämä on normaalia tämän päivän työelämää.

Mutta ymmärrän sen näkökulman, jos oikein yritän ymmärtää, että te mietitte sitä, että pidetään Suomea enemmän asuttuna, jos on mahdollista tehdä enemmän etätöitä. Kyllä, se on hieno asia, mutta se ei voi olla määrittelevä sen työtehtävän kannalta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen.

16.41 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olette, hallitus, leikanneet kaksi miljardia euroa sosiaali- ja terveystalouden palveluista, [Välihuutoja oikealta] ja sen myötä lähipalveluita on jouduttu reilusti keskittämään tuolla hyvinvointialueilla. Nyt täällä salissa on vielä apteekkiuudistus käsiteltävänä, ja sanoitte, ministeri Grahn-Laa-sonen, että apteekit ovat tärkeä osa terveydenhuoltoa, että niiden tehtävät voisivat laajentua ja että ne ovat edelleen lähellä ihmistä, mutta kun tämän uudistuksen myötä reilusti yli sata apteekkia joutuu sulkemaan ovensa. [Pia Sillanpää: Ei pidä paikkaansa!] Tämähän ei todellakaan ole ainoastaan pienten paikkakuntien ongelma, vaan myös kasvukeskuksissa, lähiöissä, apteekkeja joudutaan sulkemaan, ja ne matkat voivat olla täällä kaupunkiseudullakin ihan yhtä pitkät kuin siellä maaseudulla sinne apteekkeihin. Tämä taas vie hoitoa pidemmäksi, koska apteekit ovat osa terveydenhuoltoa, [Puhemies: Kysymys?] ja kaikki tämä kasvattaa sotepalveluiden kustannuksia. [Puhemies: Kysymys?] Millä tavalla ajatte-

Punkt i protokollet PR 126/2025 rd

lette, että tämä apteekkiuudistus muka parantaa hoitopääsyä ja terveydenhuollon tilannetta?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.42 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yksi ratkaisu sille, miten apteekit voivat parantaa ihmisten terveystalouden saatavuutta, on esimerkiksi se, että tämä hallitus mahdollisti rokotusoikeuden apteekkien henkilöstölle, ja se, että me teemme parhaillaan, ja olemme jo tehneet, sellaista lainsäädäntöä, joka mahdollistaa apteekkien henkilöstön ammattitaidon paremman hyödyntämisen, että pystytään tekemään järkevämpää työnjakoa, hyödyntämään apteekkien osaamista, ratkaisemaan näitä meidän soten ongelmia.

No sitten on kokonaan toinen asia tämän meidän julkisen talouden valtavat paineet ja sinne kohdistuvat säästötoimet, joihin myöskin tämä apteekkitalouden kokonaisuudistus liittyy. Mutta tätä uudistusta ja näitä valtavia julkisen talouden paineita on pyritty ratkomaan ja hoitamaan kuitenkin tavalla, joka turvaa meidän maanlaajuisen apteekki-verkon, ja mielestäni se on näillä taloudellisilla reunaehdoilla onnistunut. Meillä tulee olemaan maanlaajuinen apteekki-verkko tästä eteenkinpäin. Se on se lähipalvelu siellä ihmisiä lähellä, sieltä saa laadukasta terveysneuvontaa maan parhailta asiantuntijoilta. Mielestäni pitäisi myöskin yrittää vaalia täällä luottamusta tähän järjestelmään eikä pyrkiä rapauttamaan sitä kertomalla sellaisia asioita, [Puhemies koputtaa] jotka eivät täysin kyllä pidä paikkaansa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen.

16.44 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan erinomaista, että terveystaloutta kehitetään myös tänne verkon puolelle, mutta tärkeintä tietenkin on saada lääkäri ja potilas kohtaamaan henkilökohtaisesti. Mutta yksi ulottuvuus on jäänyt mielestäni Suomessa liian vähälle. Jotta nämä terveystaloudet toimisivat moitteettomasti, niin kysynkin nyt hallituksen vastaavalta ministeriltä, kun näitä valokuituverkkoja on rakennettu tähän maahan, moni kunta omalla rahallaan, mutta on myös markkinaehtoisesti rakennettu, totta kai, mutta nyt monessa maaseutukunnassa esimerkiksi tiedon siirtyminen nopeasti vaikka keskussairaalaan tai muuhun terveystalouduspisteeseen on vaikeaa, kun ei ole valokuituverkkoja: miten olette panostaneet näitten valokuituverkkojen kehittämiseen tai rakentamiseen maakunnissa? Ilman niitä tulevina vuosina terveystaloudet eivät pelaa lainkaan, koska se valokuituverkko puuttuu. [Anne Kalmari: Miksi lopetitte laajakaistatuen? Miksi lopetitte? — Välihuutoja perussuomalaisien ryhmästä]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

16.44 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensin toteaisin sen, että meillähan nettiyhteydet rakentuvat markkinaehtoisesti ja meillä on edelleen yksi Euroopan parhaimmista kattavuuksista. [Antti Kurvinen: Kaikki on hyvin, niinkö?] Niihin ongelmiin, joita yhteyksissä havaitaan, puuttuu nimenomaan Traficom, eli tässä on kyse viranomaisvalvonnasta, viranomaistehtävistä. Siellä on tehty jatkuvasti nyt uusia mittauksia, ja operaattoreita on vaadittu puuttumaan hyvinkin nopealla aikataululla, korjaamaan näitä ongelmia.

Punkt i protokollet PR 126/2025 rd

Jos puhutaan sitten valokuidusta ja muista mahdollisista, [Anne Kalmari: Heikoin verkko Euroopassa!] joita halutaan tukea, niin meillä on olemassa EU:sta edelleen maa- ja metsätalousministeriön kautta pieniä tukia. Tällä hetkellä tietekin katsomme tällaisella suuremmalla, turvallisuutta ja uutta talouskasvua suuremmalla hankkeella sitä, kuinka me erilaisilla järjestelmillä voimme rakentaa Suomen yhteyksiä paremmiksi. Eli tietysti Suomen kaikki tietoverkot pitää saada paremmin toimimaan, mutta me olemme jo varsin hyvässä tilanteessa. Suomi on kuitenkin se maa, jossa 6G on syntynyt, ja meidän kannattaa nimenomaan hehkuttaa myöskin sitä puolta, että tätä me jatkamme ja tätä kokonaisuutta rakennamme, [Välihuutoja] työtä ja talouskasvua ja turvallisuutta. — Kiitos.

Frågan slutbehandlad.